

Registerblad

Datum: Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Område av riksintresse för naturvård i Skåne län

Områdesnummer: N 33

Områdesnamn: Lönnebjär

Kommun: Hässleholms kommun

Kartblad:

Topografisk karta: 033; 3D Kristianstad SV

Ekonomisk karta: 03323; 3D2d Sösdala

Area: 27 ha

Naturgeografisk region: 8 Nordöstkånes skogslandskap

Regionindelning för sjöar

och vattendrag: Avrinningsområde 88, Helge å

Agrara kulturlandskaps-

regioner: 2 Sydsvenska odlingsbygderna

Landskapsformer,

terrängformer/

områdestyper i kust-

och havsområden:

Slätt med lägre relativ höjd än 20 m, vulkaniska former, kraterformer

Riksvärde

Geovetenskap	Vulkanrest, basaltkupp	
--------------	------------------------	--

Värdeomdöme

Basaltkupp

Huvudkriterier

E.

Förutsättningar för bevarande

- Schaktning, täkt, tippning och liknande påverkar formationen negativt.

Områdets huvuddrag

Basalt (stelnad lava) förekommer på ett 50-tal platser i Skåne län, inom ett begränsat område i mellersta delarna av länet. De större basaltförekomsterna har vanligen formen av runda eller långsträckta kullar s k kupper. I anslutning till flera basalkupper har i samband med landisens avsmältning bildats en moränsvans, drumlin, i lä av basalkuppen.

Då vulkanerna bildades och basalten trängde upp genom jordskorpan bildades runt utbrottskanalerna tuffkägglor. Tuff är en porös bergart, som består av fin aska och klumpar, s k vulkaniska bomber. Denna lösare bergart har sedermera till största delen eroderats bort och nu återstår endast den hårdare och mot erosion motståndskraftigare basalten. De nuvarande basalkupperna utgör alltså endast rester av vulkanernas kärnpartier - utbrottskanaler.

De för Sverige unika basalkupperna bildades troligen under två skilda vulkaniska aktivitetsperioder, dels för 130-170 milj år sedan, dels för 80-100 milj år sedan.

Basalten ger vid vittring upphov till en bördig vittringsjord, vilket medför särskilt gynnsamma betingelser för en rik flora.

Referenser

Naturvårdsplan Skåne, Länsstyrelsen 1975.